

ЕКОЛОГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Тараненко Ю.В.

Одним із найважливіших суб'єктивних чинників розвитку соціально-економічної системи є управлінське рішення. Результатом прийняття будь-якого управлінського рішення має бути досягнення певних цілей. Як правило, метою є усунення розбіжностей, які породжують проблему між реальною ситуацією і моделлю бажаної ситуації. З іншого боку, метою називають ідеальний результат діяльності в майбутньому. Відсутність чітко сформульованої мети переводить задачі в категорію важко формалізованих і, як наслідок, робить їх складними для вирішення. Для менеджера стає важливим чітко сформулювати мету, оскільки це, зрештою, полегшує його роботу і дозволяє одержати реальний відчутний ефект від її досягнення.

Слід розрізняти, принаймні, три типи екологічних цілей для соціально-економічної системи: офіційні, оперативні і операційні.

Офіційні цілі визначають загальні принципи екологічної діяльності організації і можуть декларуватися в статуті або положенні про організацію, а також заявляються публічно керівником. Вони пояснюють необхідність існування підприємства для суспільства, мають зовнішню спрямованість і виконують важливу захисну функцію, створюючи організації відповідний імідж.

Оперативні цілі визначають, чим насправді в поточний період займається організація і можуть не повністю співпадати на конкретний період з офіційною метою. Такі цілі мають внутрішню спрямованість і покликані мобілізувати ресурси організації. Формою їх виразу може бути план роботи.

Операційні цілі ще більш конкретні, ніж оперативні, вони направляють діяльність конкретних працівників і дозволяють давати оцінку їх роботі. Такі цілі формують у вигляді конкретних завдань окремим виконавцям.

Як міру досягнення мети зазвичай використовують критерій. Критерієм може бути мінімум або максимум можливого відхилення, мінімум витрат, максимум доходів, прибутків тощо. Кожного разу, формулюючи мету, менеджер повинен підбирати критерій і складати критеріальну функцію. Для вирішення екологічних задач здебільшого доводиться розглядати декілька критеріїв, які описують не тільки екологічні, але і економічні аспекти діяльності соціально-економічної системи.